

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 2 Ad 68/2013,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Krybusová **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 2 Ad 68/2013.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 15. 10. 2013 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2013, č. j. MPSV-UM/12236/13/4S-JČK, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 19. 7. 2013, č. j. MPSV-UP/4150600/13/HMN, jímž úřad práce nepřiznal žalobci dávku mimořádné okamžité pomoci - jednorázového výdaje.

Přípisem ze dne 5. 12. 2013, č. j. 2 Ad 68/2013 - 15, Krajský soud v Českých Budějovicích poučil žalobce o možnosti vyjádřit se k osobě samosoudkyně JUDr. Marie Krybusové, jež bude podle rozvrhu práce věc projednávat a rozhodovat, případně vznést námitku podjatosti proti této soudkyni.

V podání ze dne 2. 1. 2014 žalobce uvedl, že namítá podjatost všech soudců Krajského soudu v Českých Budějovicích a domáhá se přikázání věci jinému soudu. Konstatoval, že krajský soud machinuje s nápadem, všechny věci (včetně projednatelných) jsou předávány asistentu soudce a zapisovány do rejstříku Na; tím dochází k odnímání zákonného soudce. Krajský soud rovněž žalobci od července 2013 odmítá potvrdit přijetí podání v elektronické podobě na předloženém podání v listinné podobě. Žalobce dále krajskému soudu vytkl, že nezná předmět řízení a ve svých rozhodnutích lže, že se věc netýká životní sféry žalobce. Dodal, že zkorumpovanému soudu nelze věřit ani slovo. Vyjádřil pochybnost o tom, že by u krajského soudu byl zřízen senát č. 2, a uzavřel, že je

při vstupu do budovy soudu šikanován pokynem k odložení kovových věcí, tedy psychicky deptán.

Ačkoliv žalobce výslovně neoznačil soudce, jejichž vyloučení z projednání a rozhodnutí věci se domáhá, a namítanou podjatost vztáhl ke všem soudcům Krajského soudu v Českých Budějovicích, Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou dány důvody pro vyloučení soudkyně JUDr. Marie Krybusové, která má tuto věc v souladu s rozvrhem práce krajského soudu projednat a rozhodnout. Teprve v případě, že by tato soudkyně byla z projednávání a rozhodování věci vyloučena, posuzoval by Nejvyšší správní soud tvrzení žalobce ve vztahu k dalším soudcům, kteří podle rozvrhu práce JUDr. Marii Krybusovou zastupují.

Soudkyně JUDr. Marie Krybusová ve svém vyjádření k námitce uvedla, že se necítí podjatá, neboť nemá žádný osobní vztah k žalobci, ani k věci, která je předmětem jeho podání.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), *„[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“*

Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. *„[s]oudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.“*

Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces, vymezeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z klíčových předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Požadavek nestrannosti a nezájatosti soudce je natolik zásadní, že umožňuje prolomení ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že *„[d]ůvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského*

rozhodování protiřečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otrásají“ (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000). Při posouzení otázky podjatosti soudce je třeba akcentovat též tzv. zdání nezávislosti a nestrannosti nejen ve vztahu k účastníkům řízení, nýbrž i ke třetím osobám (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10).

Žalobce ve svém podání neuvedl žádnou skutečnost, která by svědčila o existenci poměru soudkyně JUDr. Marie Krybusové k projednávané věci nebo k účastníkům řízení. Z obsahu podání žalobce vyplývá, že podjatost spatřuje v postupu a rozhodování Krajského soudu v Českých Budějovicích, nikoliv konkrétně jmenované soudkyně, v jiných řízeních. Tato skutečnost není podle § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodnutí věci.

Nejvyšší správní soud přisvědčuje žalobci, že krajský soud nepostupuje správně, pokud veškeré jeho návrhy na zahájení řízení zapisuje do rejstříku Na, neboť se v některých případech zcela evidentně nejedná o nejasná podání, nýbrž o podání odpovídající některému ze žalobních typů podle soudního řádu správního. Konkrétně v projednávané věci nebylo pochyb o tom, že návrh na zahájení řízení ze dne 15. 10. 2013 je žalobou podle § 65 s. ř. s., neboť směřoval proti konkrétně specifikovanému rozhodnutí přesně označeného správního orgánu. Neexistoval proto absolutně žádný důvod toto podání zapisovat do rejstříku Na. Popsané pochybení krajského soudu však rozhodně nemá jakoukoliv spojitost se soudkyní JUDr. Marií Krybusovou, která věc obdržela teprve v okamžiku, kdy již byla řádně převedena do rejstříku Ad a podle rozvrhu práce krajského soudu přidělena do soudního oddělení č. 2. V uvedené chybě tudíž nelze spatřovat důvod pro vyloučení této soudkyně z projednávání a rozhodování věci.

Rovněž zcela bez souvislosti se soudkyní JUDr. Marií Krybusovou zůstává výtku žalobce vůči krajskému soudu, že od července 2013 odmítá potvrdit přijetí podání v elektronické podobě razítkem na předloženém podání v listinné podobě. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že přijetí podání v elektronické podobě (s výjimkou podání doručených prostřednictvím datové schránky) soudy potvrzují datovou zprávou zaslanou na elektronickou adresu podatele (srov. § 9 odst. 3 Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 133/2012-OD-ST, kterou se upravuje jednotný postup podatelny při příjmu a ověřování datových zpráv a dokumentů v nich obsažených).

Bližší nekonkretizovanou a ničím nepodloženou poznámkou žalobce o zkorumpovanosti krajského soudu se Nejvyšší správní soud nezabýval. Důvodem pro vyloučení soudkyně nemůže být ani touto soudkyní nijak neovlivněný a neovlivnitelný postup justiční stráže, která plně v souladu s § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, kontrolovala, zda žalobce neporušuje zákaz vstupovat do budovy soudu se zbraní nebo s jinými předměty, které jsou způsobily ohrozit život nebo zdraví anebo pořádek.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na

projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům (ať již přátelský či nepřátelský) může být založen příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod. V daném případě však nebyla objektivně zjištěna žádná z těchto skutečností.

Lze tedy uzavřít, že důvody uplatněné žalobcem nejsou způsobilé vyvolat pochybnosti o nepodjatosti soudkyně JUDr. Marie Krybusové, neboť spočívají v postupu a rozhodování krajského soudu v jiných věcech, s nimiž tato soudkyně nemá žádnou spojitost. Vzhledem k tomu, že se sama necítí být podjatá a její podjatosti nenasvědčují ani jiné skutečnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudkyně JUDr. Marie Krybusová není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 2 Ad 68/2013; neexistuje proto ani důvod pro přikázání věci jinému soudu podle § 9 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu